

P6_TA-PROV(2009)0309

Pravice žensk v Afganistanu

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 24. aprila 2009 o pravicah žensk v Afganistanu

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Afganistanu, zlasti resolucije z dne 15. januarja 2009 o proračunskem nadzoru sredstev EU v Afganistanu¹,
  - ob upoštevanju skupne izjave delegacije Evropskega parlamenta za odnose z Afganistanom in volesi džirge (spodnjega doma afganistanskega parlamenta) z dne 12. februarja 2009,
  - ob upoštevanju končne izjave z mednarodne konference o Afganistanu, ki je bila v Haagu 31. marca 2009,
  - ob upoštevanju izjave o Afganistanu s srečanja na vrhu NATA, ki so jo podali voditelji držav in vlad, udeleženi na sestanku Severnoatlantskega sveta v Strasbourgu in Kehl 4. aprila 2009,
  - ob upoštevanju skupne izjave ministrov za zunanje zadeve Evropske unije in Združenih držav o afganistanski zakonodaji z dne 6. aprila 2009,
  - ob upoštevanju člena 115(5) svojega Poslovnika,
- A. ker je Afganistan podpisal več mednarodnih instrumentov o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah, zlasti Konvencijo o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk in Konvencije o pravicah otrok,
- B. ob upoštevanju afganistanske ustave z dne 4. januarja 2004, zlasti člena 22, ki določa, da imajo državljani Afganistana, moški in ženske, pred zakonom enake pravice in dolžnosti, ter njegove skladnosti z mednarodnimi pogodbami, ki jih je Afganistan ratificiral,
- C. ker afganistanski družinski zakonik, ki od konca 70. let vsebuje nekatere določbe, ki ženskam priznavajo nekatere pravice na področju zdravja in izobraževanja, in ker poteka revizija tega zakonika, da bi ga uskladili z ustavo iz leta 2004,
- D. ker obstaja neodvisna komisija za človekove pravice, ustanovljena junija 2002 v skladu z dogovori iz Bonna z dne 5. decembra 2001, ki ji predseduje Sima Samar, in ker ima ta ključno vlogo pri obrambi človekovih pravic,
- E. ob upoštevanju novega predloga zakona o osebem statusu šiitskih žensk, ki sta ga nedavno odobrila oba doma afganistanskega parlamenta, ki strogo omejuje svobodo gibanja žensk, jim odreka pravico, da gredo od doma, razen z "zakonitim namenom", zahteva od žensk, da se uklanjajo spolnim željam svojih mož, s čimer je uzakonjeno "posilstvo v zakonu", obenem pa spodbuja diskriminacijo žensk na področju zakonske zveze, razveze, dedovanja in dostopa do šolanja, ki ni skladna z mednarodnimi standardi človekovih pravic, zlasti pravic žensk,

---

¹ Sprejeta besedila, P6_TA(2009)0023.

- F. ker ta predlog zakona, ki bi zadeval med 15 in 20 % prebivalstva, še ni začel veljati, saj še ni bil objavljen v uradnem listu vlade, čeprav ga je predsednik Afganistana Hamid Karzai že podpisal,
- G. ker je bil predlog zakona zaradi kritik, ki jih je sprožil ne le v Afganistanu, temveč tudi v tujini, poslan nazaj na afganistansko pravosodno ministrstvo z namenom, da bi preverili skladnost zakonskega besedila z zavezami, ki jih je afganistanska vlada sprejela glede mednarodnih konvencij o pravicah žensk, splošnih človekovih pravicah in ustave,
- H. ker se še zmeraj nadaljuje nasilje proti aktivistom, zlasti tistim, ki branijo pravice žensk; ker so mnogi aktivisti postali žrtev militantnežev, zlasti radikalcev, tako afganistanska zagovornica človekovih pravic in članica pokrajinskega sveta v Kandaharju Sitara Achakzai, ki je bila ubita pred svojim domom; Gul Pecha in Abdul Aziz sta bila ubita po tem, ko sta bila obtožena nemoralnih dejanj in ko jih je svet konzervativnih duhovnikov obsodil na smrt; prav tako Malai Kakar, prva ženska policistka v Kandaharju, ki je vodila policijsko enoto, zadolženo za preiskavo zločinov proti ženskam v tem mestu,
- I. ker je bil 23-letni afganistanski novinar Perwiz Kambakhsh obsojen na smrt zaradi širjenja članka o pravicah žensk v islamu; ker je bila po močnih mednarodnih ugovorih ta obsodba spremenjena v 20-letno zaporno kazen,
- J. ker še zmeraj poročajo o grožnjah in ustrahovanju žensk, tako v javnem življenju kot na delovnem mestu, te navedbe pa potrjujejo tudi poročila Združenih narodov; ob upoštevanju nedavnih poročil o težavah, s katerimi se srečujejo pri povečevanju udeležbe deklic v izobraževalnem sistemu, čemur militantneži in radikalci nasprotujejo;
- K. ker so se v zadnjih letih zabeleženi številni primeri mladih žensk, ki so se prostovoljno ubile, da bi se izognile prisilni poroki ali nasilju v zakonu,
1. zahteva revizijo predloga zakona o osebnem statusu šiitskih žensk, saj je jasno, da njegova vsebina ni v skladu z načelom enakosti med moškimi in ženskami, kot ga določajo afganistanska ustava in mednarodne konvencije;
  2. poudarja nevarnost sprejemanja zakonodaje, katere izvajanje je omejeno le na določene dele prebivalstva in ki po definicij spodbuja diskriminacijo in krivico;
  3. priporoča afganistanskemu pravosodnemu ministrstvu, naj odpravi vse zakone, ki uvajajo diskriminacijo ženski in ki so v nasprotju z mednarodnimi pogodbami, katerih podpisnik je Afganistan;
  4. meni, da je za demokratični razvoj Afganistana izredno pomembno, da si država prizadeva za človekove pravice na splošno in še posebej za pravice žensk, saj imajo ženske ključno vlogo pri razvoju države, zato jim mora biti omogočeno, da polno uživajo svoje temeljne in demokratične pravice; ponovno izraža podporo boju proti vsem oblikam diskriminacije, tudi na podlagi vere in spola;
  5. opozarja, da strateški dokument Evropske unije za Afganistan v obdobju 2007–2013 enakost med moškimi in ženskami ter pravice žensk obravnava kot bistveno točko nacionalne razvojne strategije Afganistana,
  6. pozdravlja pogum afganistanskih žensk, ki so v Kabulu demonstrirale proti novemu osnutku

zakona in jim izraža svojo podporo; obsoja nasilje, katerega žrtve so bile med temi demonstracijami, in od afganistanskih oblasti zahteva, da jih zaščitijo;

7. obsoja umore zagovornikov človeških pravic in emancipacije afganistanskih žensk, zlasti nedavni uboj regionalne parlamentarke Sitare Achizai;
8. izraža osuplost ob novici, da je afganistansko vrhovno sodišče potrdilo 20-letno zaporno kazen za Perwiza Kambakhsha, obtoženega bogoskrunstva, in predsednika Karzaia poziva, naj Kambakhsha pomilosti in dovoli njegovo izpustitev na prostost;
9. poziva afganistanske oblasti in lokalne organe, naj sprejmejo vse možne ukrepe za zaščito žensk pred spolnim nasiljem in pred drugimi oblikami nasilja na podlagi spola, ter sodijo povzročiteljem teh dejanj;
10. meni, da se trudoma doseženi napredek glede enakosti med moškimi in ženskami v zadnjih letih nikakor ne sme izgubiti zaradi predvolilnega barantanja med strankami;
11. opogumlja ženske kandidatke za predsedniške volitve, napovedane za 20. avgusta 2009, in vztraja, da morajo Afganistanke med drugim imeti pravico do polnega sodelovanja v procesu odločanja in da med te pravice sodi tudi pravica do tega, da so izvoljene in imenovane na visoke državniške položaje;
12. poziva Svet, Komisijo in države članice, naj tudi v prihodnje opozarjajo na zakon o osebnem statusu šiitskih žensk in problematiko diskriminacije žensk in otrok kot nesprejemljive in nezdržljive z dolgoročno sprejeto obvezo mednarodne skupnosti za pomoč Afganistanu pri njegovih prizadevanjih za sanacijo in obnovo;
13. poziva Komisijo, naj afganistanski ministrici za ženske zadeve priskrbi neposredno finančno pomoč in pomoč pri načrtovanju ter spodbuja sistematično vključevanje načela enakosti med spoloma v vse svoje razvojne politike v Afganistanu;
14. razvojni sklad OZN za ženske UNIFEM poziva k še prav posebni pozornosti;
15. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji, pa tudi vladi in parlamentu Islamske republike Afganistan ter predsedniku neodvisnega odbora za človekove pravice.